

DE WOESTIJN SINAI

Het is inderdaad een treffend woord, dat de apostel, Gal. 3:10, zegt: “Want zovelen als er uit de werken der wet zijn, die zijn onder de vloek!” Paulus had een bijzondere aanleiding, die zijn gemoed hevig en smartelijk in beroering bracht, om eigenhandig aan de Galaten te schrijven, daar hij anders gewoonlijk zijn brieven dicteerde; maar nu schreef hij vanwege het grote gewicht der zaak zelf. De Galaten, aan welke hij schreef, waren bekeerde, begenadigde, gelovige christenen, van welke de apostel grote blijdschap had beleefd.

Maar zij waren in verval geraakt, hetgeen een geheel vervallen van het christendom tengevolge kon hebben. Dat verval bekommerde de apostel zeer. Waarin bestond dat verval? Niet in enkele, grove zonden, ook niet in onverschilligheid ten opzichte van de waarheid en Godzaligheid, maar veel meer in een verkeerde ijver. Men zou het nauwelijks kunnen geloven, dat men niet slechts door het wezenlijk overtreden der geboden Gods, maar ook zelfs door een verkeerde ijver in de beoefening daarvan kan falen.

Men zou zeggen: Zulk een ijver zou nimmer berispelijk, veel minder bedenkelijk en gevaarlijk zijn, maar zou reeds lof en aanmoediging verdienen, terwijl het wellicht onedele zich van lieverlede wel zou regelen. Maar Paulus was van een tegenovergestelde mening, en sprak van het verliezen van Christus en van een vervallen van de genade. Want alles wat de mens van Christus afleidt en hem tot iets anders trekt, is zielsverdervend; dat afleidende moge dan heten hoe het wil: wereld, zonde, of zelfs deugd en verbetering, beschaving en veredeling, gelijk een kranke alles nadelig is, wat zijn genezing verhindert, al was het ook de kostelijkste wijn, of de uitgelezenste vruchten.

Genoeg, Paulus verklaart hier, dat niet slechts grove zondaars, dat natuurlijk is, maar zelfs zij, die uit de werken der wet zijn, onder de vloek zijn. Welke mensen zijn dat, die onder de vloek zijn? Wie anders dan zij, die door hun eigen werken en doen trachten de zaligheid te verwerven. Indien zij aan hun pogingen een groter waarde toekennen, naarmate het hun moeilijker wordt, verliezen zij toch Christus zoveel te meer uit het oog, en zijn zo verre van het doel te bereiken, dat zij onder de vloek blijven; “want er staat geschreven: Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.”

In alles te blijven, dat geschreven staat in het boek der wet, dat is alzo de som der wet; en niets minder dan dat is de voorwaarde, onder welke op deze weg de zaligheid is te bereiken.

Hij, die alzo niet instaat is, deze voorwaarde in vervulling te brengen, zie bijtijds naar een andere weg om; en het is een van de bedoelingen Gods met de wet om dit te bewerken. De Heere geve dat onze beschouwingen uit genade daartoe mogen strekken.

Numeri 33:15

“Zo verreiden zij van Rafidim, en legerden zich in de woestijn Sinai.”

De kinderen Israëls zijn nu in de derde maand, of vijftig dagen na hun vertrek uit Egypte. Een korte tijd. Maar wat is er niet al in die korte tijd voorgevallen; zodat wij om zo te spreken een langere tijd hebben nodig gehad, om al die gebeurtenissen te beschouwen, dan zij, om ze te beleven. Deze vijftig dagen zijn zeer merkwaardig, waarom dan ook Pinksteren, dat in onze taal vijftigsten dag betekent, de naam van dat getal draagt tot op deze dag.

Maar is het niet ook opmerkelijk, dat van de tiende legerplaats te Rimmon Perez af tot op de tweëndertigste, die Kades heet, en de tijd van achtendertig jaren bevat, volstrekt niets dan de namen der zeventien legerplaatsen wordt gemeld? Zijn wij dan tot dusverre zeer wijdlopieg geweest, zo zullen wij in het vervolg, als wij, indien de Heere wil en wij leven, aan de beschouwing dier legerplaatsen komen, zoveel te korter kunnen zijn.

Van Rafidim breken wij thans op en nemen op de Goddelijke aanwijzing ons verblijf in de woestijn Sinäi, als de elfde legerplaats, waar Israël bijna een geheel jaar vertoefde. Wilden wij alles uitvoerig beschouwen, wat daar te beschouwen valt, het zou vele jaren tijds vereisen. Wij laten ons daarmede alzo niet in, maar nemen de kortste weg; want waar zouden wij een einde vinden, als wij een verklaring wilden geven van al de wetten, ceremoniën en voorbeelden, van die schaduwbeelden, waarvan het lichaam in Christus is.

Wij trekken van Rafidim op, omdat de wolk- en vuurkolom het gebiedt. Waarheen? Waarheen anders dan naar een woestijn; van de een woestijn alzo in de andere. Maar wat dunkt u, als ik u zeg, dat de taal, waarin het Oude Testament geschreven is, ook toelaat het alzo te vertalen: van de ene school in de andere; want het woord woestijn kan van een woord worden afgeleid, dat onderwijzen betekent.

Ja, zekerlijk gaat de christen van de ene onderwijzing tot de andere.

Of hij daarbij op- en nederwaarts gaat, en zonder de meester steeds beter, of gedurig minder kan terecht komen, zal zich wel van lieverlede openbaren. Een woestijn noodzaakt door haar hoedanigheid van ongebaandheid, gebrek en onveiligheid, tot een gedurig opzien tot de macht, goedheid en trouw des Heeren.

Het gaat nog steeds schuins op Kanaän aan, en als er geen verhindering in de weg komt, hebben wij nog slechts drie legerplaatsen en ongeveer nog eens zoveel uren, en kunnen wij zonder iets verders het beloofde land, en wel in het erfdeel van Juda binnentrekken. Laat ons daarom zorgvuldig toezien, dat wij niet in gebreke blijven tot de rust in te gaan.

Bij deze elfde legerplaats beschouwen wij:

- I. Haar naam en hoedanigheid.
- II. Het voornaamste van hetgeen aldaar is voorgevallen.

I.

Wat de naam Sinäi betreft, hij heeft dezelfde betekenis als die van Sin, doornen namelijk, bramen. Mozes was in deze streek niet onbekend, maar als herder van zijn vader Jethro had hij nog onlangs diens kudde hier gehoed, het gezicht van de brandende Senneh, dat is braambos, gehad en het bevel gekregen, om Israël te verlossen. Wij zien

hier tevens, dat de woestijn niet zo onvruchtbaar was, dat er geen weide voor het vee zou te vinden zijn.

Taalkundigen zetten dat woord ook over: glans en voedsel. Glans was hier genoeg, voedsel weinig. Er is een zeer uitgestrekte bergketen, waaruit vooral Horeb en Sinaï zich hoog verheffen. Beneden is het slechts een berg, maar die zich hoger in twee punten verdeelt, doch de Sinaï is wel een derde hoger dan Horeb. De toegang tot dat gebergte is uiterst moeilijk, en als het ware onmogelijk; het beklimmen wordt aan de aldaar wonende monniken als boetedoening voor zeer zware zonden opgelegd.

Helena, de moeder van keizer Constantijn de Grote, liet een trap vervaardigen, die thans zeer vervallen is, zodat men op enige plaatsen daarvan niets meer vindt, hoewel er nog zeventienduizend treden, ieder een of twee voet hoog, voorhanden en in het rode graniet, waaruit de berg bestaat, gehouwen zijn. Men moet zeer spoedig klimmen, als men in acht uren tijds op de kruin wil zijn, vanwaar men een uitgestrekt gezicht geniet, gelijk men het gebergte zelf reeds op een afstand van zes dagreizen in het gezicht krijgt.

Op de berg vindt men enige zeer verse steeds vlietende bronnen, die het aldaar gebouwde klooster met zijn Griekse monniken, als ook hun tuinen, waarin goede groenten en voortreffelijke vruchten groeien, overvloedig van best water voorzien. Hier en daar is het onmogelijk de berg te beklimmen, en moet men zich naar boven laten trekken. De kruin is niet zichtbaar voordat men de berg reeds grotendeels beklommen heeft. Dit omtrent de berg zelf, zoals de laatste reizigers, die hem bezocht hebben, hem hebben beschreven.

Nog merken wij aan, dat de naam van deze berg met een I, de kleinste letter in het Hebreeuwse alfabet eindigt, die als getaltekens ook 10 betekent, het getal geboden, dat God op deze berg gaf. Op deze letter maakt ook Jezus opmerkzaam, als Hij zegt, dat er geen I, jota of tittel der wet zal voorbijgaan, voordat het alles zal zijn geschied. Nochtans geldt dit ook van de beloften met betrekking tot de gelovigen, evenals van de dreigingen met betrekking tot de ongelovigen.

Er zal aan beiden niets ontbreken. Hoe nauwkeurig spreekt ook Jakobus, als hij verklaart dat hij, die alle geboden zou hebben gehouden en slechts in een struikelt, schuldig staat aan de overtreding der gehele wet. Maar laat ons ook niet vergeten op te merken, dat het deze letter is, waarmee de Naam begint, uit Welke al onze zaligheid voortvloeit, buiten Welke geen naam bestaat, waardoor de mens kan zalig worden. En eindigt het woord Sinaï met deze letter, dan is Jezus immers wezenlijk het einde der wet, en is hij, die in Hem gelooft, rechtvaardig.

Zij is ook de aanvangsletter van de naam Jehovah, die de onveranderlijkheid Gods betekent. Maar God heeft Zich reeds vierhonderd dertig jaren vroeger door de aan Abraham gegeven belofte als een God aller genade geopenbaard, ja, Hij heeft het reeds in het Paradijs gedaan. Daarom wijst Paulus er op, dat de belofte veel ouder is dan de wet, en alzo ook door deze niet is afgeschaft, alsof men nog gebonden zou zijn zich de erfenis te verwerven door werken, terwijl God die reeds door de belofte geschonken had.

Het moge alzo op Sinaï donderen en bliksemen, de belofte klinkt door alles heen: "Ik ben de Heere, uw God."

II.

Laat ons nu overgaan tot de beschouwing van hetgeen er in de woestijn en vooral op de berg Sinaï gebeurde. Daar geschiedde een majestueuse openbaring der heiligheid Gods door de wet, met het voorname doel om de noodzakelijkheid van een Middelaar en de genade in een overtuigend licht te plaatsen.

Tot dusver was er eigenlijk geen wet, of waren er nog slechts weinige geboden gegeven, hetwelk men de Goddelijke huishouding onder de belofte noemt, die van Adam tot op Mozes tweeduizend vijfhonderd jaren duurde. Het eigenaardigste was deze huishouding voor de zondvloed, in welk tijdperk er geen burgerlijke instelling, overheid, standen, rechten, wetten en rechtens waren. Toen gold de volkomen vrijheid en gelijkheid. Niets was uitdrukkelijk verboden; niemand behoefde de ander te gehoorzamen, dan wellicht de vrouw de man; niemand had de ander iets te gebieden.

Zo kende men noch menselijke, noch Goddelijke wetten, een ieder leefde, zoals het hem behaagde. Toen had alzo een ieder gelegenheid, zich vrij en ongehinderd te tonen zoals hij wezenlijk gezind was, goed of kwaad. Maar dat had op den duur zulke kwade gevolgen, dat alle vlees zijn weg bedierf. Hoewel de heilige vaders daartegen predikten en God begon hen te dreigen, zo baatte dit toch niet, en God moest Zijn dreigingen voltrekken, en de mensen door de zondvloed van de aarde verdelgen.

Na deze gaf God enige wetten en verbood bij name de doodslag. Er ontstonden overheden en onderdanen, en de mensen moesten zich in een zekere orde laten brengen.

Zo ging het van Abraham tot op Mozes. In al die tijd begreep men nog weinig wat zonde was; maar evenmin kon men goed verstaan, welk een uitnemende genade Gods het was, dat Hij een zaad beloofd had, dat der slang de kop zou vermorzelen; een zaad, in hetwelk alle volken der aarde zouden gezegend worden; want, zegt Paulus, Rom. 5: "waar geen wet is, daar is geen overtreding;" maar daar acht men ook de genade niet, vooral niet in haar uitgestrektheid.

Thans was de tijd gekomen, waarop beiden duidelijker zouden geopenbaard worden. God wilde Zijn heiligheid op een majestueuse wijze openbaren, daardoor zou ook de zonde meer duidelijk gekend en tengevolge van die kennis ook de noodzakelijkheid van een Middelaar en Verzoener des te duidelijker worden ingezien. "De wet," zegt de apostel, "is bovendien ingekomen," namelijk tussen de belofte en haar vervulling, "opdat de misdaad te meerder worde," dat is: in haar verdoemelijke en heersende, voor alle mensen onoverwinnelijke macht erkend, maar evenzeer de genade in haar nog veel groter heerlijkheid zou begrepen worden.

Zo leerde hijzelf eerst zijn zonde door de wet kennen. Zolang hij zonder wet had geleefd, was de zonde als het ware bij hem dood, werd zij noch gekend, noch gevoeld; door de wet werd zij levend, maar ook bovenmate zondig, en diende hem ten dode en ter verdoemenis.

Terwijl dit er hem toe bracht, om zich een ellendig mens te noemen, leidde het hem ook daarheen, dat hij zijn verlossing niet als een gemakkelijke en geringe zaak, maar wel als een zeer grote en gewichtige beschouwde en vol ontroering uitriep: "Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?"

De reeds aan onze voorouders gegeven en aan Abraham bevestigde belofte van de Verlosser bleef vast. Maar nu kwam door de wetgeving eerst recht tevoorschijn, wat Hij op Zich nemen, doen en lijden moest, om het verlossingswerk te volbrengen.

Laat ons deze wetgeving, deze openbaring der heiligheid Gods nader overwegen. Er gingen enige zaken vooraf, zoals wij in Ex. 19 lezen. Vooreerst maakte God een verbond met het volk, dat zij boven alle andere volken Zijn eigendom, een priesterlijk koninkrijk en een heilig volk zijn zouden; evenwel onder die voorwaarde, dat zij de stem des Heeren gehoorzaamden en Zijn verbond hielden, hetgeen door de oudsten in de naam van het ganse volk beloofd werd.

Daarna maakte Mozes bekend, dat de Heere over drie dagen op Sinaï zou nederdalen, en het volk uit Zijn mond de artikelen des verbonds vernemen zou. Gedurende deze drie dagen liet Mozes de berg rondom omheinen, opdat noch mens noch dier hem aanraken zou, onder bedreiging van doodstraf.

Welk een heiligheid, die de tegenwoordigheid Gods aan de ganse berg mededeelde, zodat de voet niet eens mocht worden aangeraakt, en zelfs het dier, dat dit onwetend zou doen, gestenigd of doodgeschoten moest worden. Alzo heiligde hij het volk, dat de klederen wassen en daardoor zijn onreinheid belijden moest. Maar hoe zou die onreinheid door zulk een wassen weggenomen kunnen worden? Vandaar dat David bij het belijden van zijn inwendige onreinheid bad: “Was mij wel van mijn ongerechtigheid en reinig mij van mijn zonde; ontzondig mij het hysop en ik zal rein zijn; was mij en ik zal witter zij dan sneeuw!”

Zelfs de priesters, die toch beschouwd werden als het naast tot God te staan, werden gewaarschuwd de berg niet te naderen, opdat God hen niet verpletterde. Zo werd al hun gerechtigheid nedergeworpen, alle onderscheid opgeheven, zodat zij allen zondaars waren, dien de heerlijkheid Gods ontbrak, en die schuldig en strafwaardig waren.

Onder deze voorbereidingen brak de derde dag aan. Des morgens vroeg begon het te donderen en te bliksemen, een dikke wolk daalde op de berg neder, en men vernam het schelle geluid ener zeer sterke bazuin. De ganse berg Sinaï begon te roken, als de rook van een geweldige oven met vuurvlammen vermengd, en de berg sidderde en beefde, zodat men zijn bewegen en wankelen duidelijk zag. Maar kon zulk een vast rotsgebergte de nabijheid der Goddelijke heiligheid niet verdragen, waar zal dan de goddeloze en zondaar verschijnen, hoe moeten dan de zondaars te Sion verschrikken, welk een sidderen moet dan de huichelaars bevangen, als God Zich een verterend vuur en eeuwige gloed openbaart!

Riep Jesaja uit: “Wee mij, ik verga!” met die woorden viel Petrus aan de voeten van Jezus neder, en bad: “Heere! ga uit van mij, want ik ben een zondig mens,” en bad David: “Ga niet in het gericht met uwen knecht, want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.” Dat vuur, waardoor de berg brandde, wordt een verterend vuur genoemd. Het liet zich zo vreesverwekkend en dreigend aanzien, alsof het alles verslinden zou, een vlam, die niemand kon ontlopen. “Waar zou ik heengaan voor Uwen Geest, en waar zou ik heenvlieden voor Uw aangezicht?” Waar zal ik heen, wie verlost mij, wie leidt mij ten leven?

Nadat dit alles lang geduurd had, leidde Mozes het volk uit het leger, God tegemoet, tot aan de berg. O welk een tegemoet leiden! Hun middelaar aan het hoofd, zo waagden zij

het, en vermochten het ook niet anders. Wat zal het dan zijn, als eens alle mensen den Heere tegemoet gevoerd worden en “allen geopenbaard zullen worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschied is, hetzij goed, hetzij kwaad!”

Hoe noodzakelijk, ach! hoe noodzakelijk is het, gelovig gemaakt te worden, opdat men in het oordeel valle, in Hem gevonden worden en in Hem blijve; omdat men vrijmoedigheid hebbe en niet beschaamd gemaakt worde. Zalig wij, indien wij “gekomen zijnde tot de Middelaar des Nieuwen Testaments, Wiens bloed betere dingen spreekt dan Abel.” Daarom hongert naar, en bidt om die “genade, door welke gij welbehagelijk God moogt dienen, met eerbied en Godvruchtigheid. Want onze God is een verterend vuur.”

Mozes sprak en God antwoordde hem met luide stem. Welgelukzalig zijn alle verootmoedigde harten, daar zij een Voorspraak hebben bij de Vader, Jezus Christus, Die “nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door zichzelf teweeggebracht heeft, is gezeten aan de rechterhand Gods, en voor ons bidt.” Maar waar zal hij blijven, die deze Voorspraak niet heeft? En niemand heeft haar, die niet vurig haar zocht en bereidwillig was alles er voor over te geven. Zoekt Hem dan, opdat gij het leven moogt vinden.

Mozes kreeg bevel van de Heere, tot Hem op de kruin van de vreselijke berg te klimmen. Zo zag men dan toch, dat die majestueuse God niet volstrekt ongenaakbaar was, en hij, die verstand had, kon daaruit besluiten, dat er niettegenstaande Zijn heiligheid toch een weg bestond tot Zijn gunst en gemeenschap. En hoe vertroostend is dit voor verootmoedigde zondaars! Maar hoe wonderbaar! Nauwelijks is de tachtigjarige man op de kruin van de zo moeilijk te beklimmen berg gekomen, of hij krijgt het bevel, tot het volk terug te keren en te betuigen, dat niemand hunner het mocht wagen, tot de Heere door te breken, om Hem te zien, waardoor veen van hen zouden vallen.

Mozes maakte een tegenwerping en zeide, dat het volk niet op de berg kon komen, daar hij op bevel Gods omheind en er daarom niets te vrezen was. Maar het bevel: klim af, werd herhaald, en zo klom Mozes de moeilijke berg weder af en zeide het tot het volk en de priesters. Hij moest zo geheel en al eigen keus en eigen wil verloochenen en zich geen moeite, die hem opgelegd werd, laten verdrieten; en hij deed alzo.

Toen Mozes weder bij het volk was, begon God Zelf de tien geboden te geven, hetgeen Hij nochtans op een zeer verblijdende wijze deed, daar Hij zeide: “Ik ben de Heere, uw God.” Hierop gaf Hij de geboden, zeggende: “Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben,” enz. Dat waren alzo de artikelen des verbonds; deze moesten vervuld worden; dat was de heiligheid, die God eiste van hen, met wie Hij gemeenschap wilde hebben; dat was de spiegel, waarin zij hun gedaante beschouwen en daarnaar beoordelen moesten, in hoever zij met het voorgehoudene in de fijnste trekken overeenstemden, zodat zelfs geen gedachte of begeerte tegen enig gebod Gods ooit in het hart gekomen was; dat was de maatstaf, waaraan zij hun gerechtigheid meten, het gewicht, waarmede zij zich wegen moesten, en de regel van hun bestendige, inwendige toestand en wandel, alsook het richtsnoer, waarnaar zij eens door een majestueuse God, Die Zich hier in het vuur toonde, zouden geoordeeld worden.

“Doe dat, en gij zult leven,” heet het, maar: “vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.” Wat zouden zij doen?

Zichzelf voor dat grote en gewichtige werk bekwaam achten, of opzien tot Hem, Die het einde der wet is; en waren zij zo teerhartig, dat het niet slechts op gebiedende toon luidt: Gij moet, maar ook op belovende toon klinkt: Gij zult! nadat gij door den Heere, Die uw God is, daartoe zult bekwaam gemaakt zijn.

De wetgeving geschiedde nog onder voortdurende, voorheen beschreven, vreselijke omstandigheden. Dat alles maakte op het volk een sterke indruk, zodat zelfs Mozes beleed, dat hij gans bevreesd en bevende was. Sidderde zulk een heilig man, wat zouden niet de anderen ondervinden? Zij vluchtten en stonden van verre. Zo weinig was er aan te denken om de berg te naderen.

Alzo was er een doel der wetgeving bereikt, namelijk dat hun daardoor hun zondigheid, hun vervreemding van God en hun onbekwaamheid, om zonder iets anders tot Hem te naderen, diep werd ingeprent.

Want alzo moet bij een ieder uit de wet de kennis der zonde ontstaan, en wel zulk een kennis, die bewerkt, dat men vreest voor het woord en verbroken van hart en verslagen van geest wordt. Dat verbroken hart is om zo te spreken het enige, dat de God aller genade eist, dat Hij beloofd heeft te zullen aanzien, want Hij heeft beloofd de verbroken harten te verbinden en de verslagenen te helen.

Dat had niemand onder hen ingezien, dat God zulk een heilig Wezen is, dat Hij zulk een veelomvattende en stipte gehoorzaamheid eist, en dat de zonde zulk een groot kwaad is.

En gaat het niet alzo met een iegelijk onzer, zodra de heilige inhoud der wet en daardoor tegelijk de zondigheid tegenover haar eisen ons voor ogen treedt?

Maar de wetgeving bereikte ook haar ander doel, namelijk dat hun de noodzakelijkheid van een Middelaar tussen de heilige God en de zondige mens moest kenbaar worden. Zij keerden zich daartoe tot de man, die hun voorkwam tot dat einde alleen bekwaam te zijn, tot Mozes, met het verzoek: "Spreek gij met ons, en wij zullen horen, en dat God met ons niet spreke, opdat wij niet sterven." Dit werd door God den Heere gebillijkt, en Hij zeide: "Het is alles goed, wat zij gezegd hebben. Och dat zij zulk een hart hadden om Mij te vrezen, en al Mijn geboden te allen dage te onderhouden; opdat het hun en hun kinderen wel ging in eeuwigheid."

Zij dwaalden in zekere mate aangaande de persoon des Middelaars, die eigenlijk niet Mozes, maar een Ander en veel hoger was, daar Mozes zelf een zondaar was, en dus een Middelaar nodig had, hetgeen hij ook zelf beleed en zulk een hoge waarde aan die Middelaar hechtte, dat hij de smaadheid van Christus voor groter rijkdom achtte dan de schatten van Egypte. Hij wees hen ook later op die ware en eigenlijke Middelaar, Die al de tot dat hoogst gewichtige werk vereiste eigenschappen bezat, zeggende: "Een Profeet uit het midden van u, uit uw broederen, als mij, zal u de Heere uw God verwekken. Terwijl zijn schrijven met deze woorden besloten wordt: "Er stond geen profeet meer op in Israël gelijk Mozes!"

Maar dewijl toch zulk een zou opstaan, zo werden de gelovigen met hun hoop en verwachting naar de toekomst verwezen, totdat eigenlijk de rechte Man gevraagd werd: "Zijt Gij Degene, Die komen zou?" Op Hem worden nu alle mensen gewezen, omdat er buiten Hem geen zaligheid is. "De wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn door Christus geworden."

Overeenkomstig dit door God goedgekeurd voorstel, volgens hetwelk Mozes tussen God en het volk handelend zou optreden, naderde hij in het donkere, waar God was. Wie moet zich niet verwonderen over het heerlijk vertrouwen en de moed, die Mozes, onder zulke verschrikkelijke omstandigheden op zulk een kinderlijke, onbevreesde wijze aan de dag legde; wie moet zich niet verblijden over de macht, welke God de kinderen der mensen kan verlenen, om zo kinderlijk en vertrouwelijk met Hem te verkeren, als een vriend met zijn vriend!

Vond dit reeds plaats onder het Oude Verbond, toen nog een geest van vrees heerste en de ware weg tot het heiligdom nog niet volkomen geopenbaard was, wat kan er, wat zal er dan niet onder het Nieuwe Verbond plaats vinden, dat een kinderlijke geest verleent, door welke wij roepen: “Abba, lieve Vader!” en aangespoord worden, om met vrijmoedigheid toe te gaan tot de troon der genade, terwijl het hier gedurig is: dat het volk niet nadere, maar van verre sta.

Op de berg werd Mozes met meer geboden bekend gemaakt, die hij opschreef; en wij lezen Ex. 20-23, dat hij weder afklom en het volk mededeelde, dat zich tot het onderhouden er van bereid verklaarde. Nu richtte hij een vormelijk verbond op tussen God en het volk. “Hij nam het bloed der kalveren en bokken, met water en purperen wol en hysop en besprengde het boek en het volk, en zeide: Dit is het bloed des testaments, hetwelk God aan ulieden heeft geboden.” Hebr. 9:19. “Alles wordt bijna,” voegt de apostel er bij, “door bloed gereinigd naar de wet, en zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving.”

Hij leidt daaruit nog andere merkwaardige slotredenen af, als hij bijvoorbeeld zegt: “Indien het bloed der stieren en bokken de onreinen tot uitwendige reinheid heiligt, hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door de eeuwige Geest Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, ons geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen.

En daarom is Hij de Middelaar des Nieuwen Testaments, opdat de dood daar tussen gekomen zijnde tot verzoening der overtredingen, degenen, die geroepen zijn, de belofte der eeuwige erve ontvangen zoude;” en meer andere, die men in het aangehaalde hoofdstuk kan lezen, en door de apostel met de bemoediging tot een vrijmoedig toegaan tot God in Christus besloten worden.

Zo gebrekkig en onvolmaakt het Mozaïsche verbond was, vanwege de te vervullen voorwaarde, die het volk wel in ene, hetzij dan loffelijke of dwalende bereidwilligheid aannam zelf te vervullen, even volkomen en naar evenredigheid onzer behoefte is het heerlijk Verbond, dat door het bloed van Christus gesticht is. Nadat Hijzelf de vervulling aller voorwaarden overgenomen en volbracht heeft is er uit Zijn bloed een Verbond der genade gegrondvest, dat eigenlijk geen eisen en dreigingen bevat en uit louter beloften bestaat.

Laat ons hier afbreken. Beschouwt u dan als met Israël staande aan de Sinaï, en laat u door die vurige wet uit uw gevaarlijke droom en doodslaap opwekken en tot zondaars maken, die met Mozes en het volk verschrikken en ijverig vragen: Welke is de weg tot God en Zijn gemeenschap? om die dan ook in te slaan. “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt, zonder geld en zonder prijs, wijn en melk! Amen.